

**THEMADAG
Binnengroeien
in een
technische wereld**

**Zaterdag 9 maart 2019
10.00 - 16.15 uur**

**Voor hen die werken en leven met kinderen van 0 tot 7 jaar:
Kleuter- en peuterleid(st)ers,
leid(st)ers in Kinderopvang en BSO,
(Gast)ouders en belangstellenden.**

Alles op zijn tijd – binnengroeien in onze technische wereld

Het is voor een volwassene in onze moderne, supersnelle en efficiënte 'high-tech' samenleving niet makkelijk om je te verplaatsen in de belevingswereld van een klein kind. Dat is duidelijk zichtbaar aan de tendens om kinderen al op steeds jongere leeftijd aan te spreken op precies die moderne, supersnelle, efficiënte en 'high-tech' manier. Als je zo te werk gaat, vergeet je dat onze moderne wereld het resultaat is van een lange ontwikkelingsweg, en dat onze kinderen daar geleidelijk aan in binnen moeten kunnen groeien. Wat het kleine kind van ons vraagt is dat we ruimte maken voor de eerste stappen van dat binnengroeien – eilandjes van rust en geborgenheid. En om dat te kunnen doen moeten we inzicht hebben in het karakter van onze moderne tijd en begrijpen waarom het daarbinnen steeds moeilijker lijkt te worden om zulke eilandjes vorm te geven.

Spreker: Jesse Mulder

Jesse (36) woont met zijn vrouw en 2 dochters (5 en bijna 7 jaar) in Driebergen. Hij werkt als docent en onderzoeker filosofie aan de Universiteit van Utrecht, alwaar hij in 2014 promoveerde. Zelf heeft hij als kind de vrijeschool geheel doorlopen en is actief binnen de jongerenbeweging van de antroposofische beweging in brede zin. Hij schrijft en spreekt regelmatig over antroposofische en filosofische thema's voor diverse publieken en heeft een speciale interesse voor vraagstukken rondom de moderne techniek (zie bijvoorbeeld zijn bijdrage aan het recent verschenen boekje *Transhumanisme*, Nearchus 2018).

Programma

9:30 u. koffie en thee
10:00 u opmaat
 lezing
11:30 u pauze
12.00 u werkgroepen I
13:15 u lunch
14:15 u werkgroepen II
15:30 u pauze
15:45 u plenaire afsluiting
16:15 u Einde

Stichtse Vrije School, Socrateslaan 24, Zeist

Aanmelding en betaling vóór 2 maart 2019 bij:
annette58@hetnet.nl *onder vermelding van 3 werkgroepen naar keuze (1 reserve)*

**Kosten € 75,- p.p. Inclusief lunch.. Alleen lezing €30,-
In de pauzes zijn er winkeltjes (contant te betalen)**

IBAN: NL59 INGB 0008 701410 t.n.v: Stichting Rudolf Steiner Pedagogie te Neede o.v.v Themadag en naam van de deelnemer(s).

Inlichtingen

www.pedagogievoorhetjongekind.nl

Annette ten Hoopen, 0545 29 10 38 / annette58@hetnet.nl

WERK GROEPEN zie ook website

Het algemene thema is "verbinding met het lichaam."

1. **Handvaten voor de pedagogie** - Carien Huijzer
In gesprek over pedagogische situaties met betrekking tot het thema binnengroeien in onze technische wereld.
2. **Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong** - Sanne Trip
. Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong die via het denken de wereld ontmoeten; vaak groeien zij niet langzaam de technische wereld in, maar zijn daar al. Wat vragen zij van ons? Welke rol spelen de zielenkrachten sympathie en antipathie? **Een verkenning vanuit de menskunde.**
3. **Kindertekeningen.** - Riemy Bosgra
Het belang van tekenen, wat kinderen tekenen en hoe wij daarmee om kunnen gaan.
4. **Zuiver ('t) lichaam** - Machteld Hermens
Om optimaal te kunnen functioneren heeft een kind gezonde voeding nodig. Maar wat is nou gezonde voeding? Welke rol spelen de zintuigen? Met welke voeding zorg je dat het lichaam 'opgeruimd' blijft en ondersteun je de uitscheidingsorganen? Kom het ontdekken en proeven!
5. **Aandachtige en betekenisvolle verzorging.** – Reina Duine
Kinderarts en pedagoog Emmi Pikler heeft haar visie tot in detail uitgewerkt in een praktisch pedagogisch handelen voor ouders en verzorgers. Betekenisvolle verzorging en zelfstandige bewegingsontwikkeling vormen de twee belangrijkste pedagogische uitgangspunten; deze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Door de persoonlijke, aandachtige manier van verzorgen raakt een kind verzadigd van aandacht. Hij voelt zich dankzij die volle aandacht gehoord en gezien en ervaart geborgenheid. Dit is een belangrijke basis voor het kind om rustig te gaan slapen of vrij naar eigen interesse en behoefte te bewegen en spelen.
6. **Sprekend het lichaam in!** - Caroline Bruggemans
Nergens is de werking van de opbouwende krachten van het spreken zo duidelijk als in de eerste zeven levensjaren. Het kind oriënteert en ordent zich aan de in de spreektaal levende ik-activiteit van zijn omgeving. Het krijgt daardoor kracht voor zijn incarnatie. Het kind zoekt deze vormende krachten die het nodig heeft voor een gezonde ontwikkeling. Heel letterlijk: we kunnen dus met onze stem, onze adem, de articulatie en gebaren deze ontwikkeling positief beïnvloeden! Medeklinkers zijn een 'klinkend' voorbeeld van klanken die ordenen en duidelijkheid geven. Wij gaan aan de slag met ons lichaam (beweging) en met teksten waaraan we dit kunnen oefenen. –
7. **Levend bewegen** – Alo Besemboen
Beweging die vitaliteit zichtbaar maakt en versterkt
8. **Muziek en zingen** .- Inge van Keulen
Hoe kan muziek en zingen het kind helpen zacht te landen op aarde en in het lichaam? Na wat achtergrondkennis, leren we een paar geschikte liedjes, klanken en spelletjes voor jonge kinderen, zodat je ze zelf kunt gebruiken. En een paar bruikbare oefeningen voor onszelf - om voor onszelf een thuseiland te creëren

9. **Liedjes, versjes en spelletjes met beweging** - Hennie de Gans

Samen de waarde en het plezier ontdekken bij het doen van liedjes, versjes en spelletjes met beweging. De bewegingen, die gemaakt worden en de vreugde die hierdoor ontstaat geven kinderen zekerheid, (zelf)vertrouwen en veiligheid. Een noodzaak voor kinderen die in deze tijd opgroeien.

10. **Kleine verhaaltjes in een doosje** – Lien Troost

Vol verwachting en aandacht gaat het doosje open: Het verhaaltje komt tevoorschijn. Je kan zelf zo'n doosje met inhoud maken.

11. **Beweegbare plaat** - Odette Aalhuizen

Spinnetje spinnetje zilverdraad... Een toverachtig schouwspel. Je maakt met dik karton, zilverdraad en oliepastel een beweegbare plaat van een spinnenweb, waar je de spin in kunt laten bewegen

12. **Werken met speksteen en hout** – Vincent de Vries

Ambachtelijk werk helpt, om je goed met je lijf, je werkstuk en de aarde te verbinden, te aarden . Zijn in het moment. Aandachtig gebruiken we onze lichaamsgerichte zintuigen en ontwikkelen zo vertrouwen. Wie eerst ambachtelijk heeft gewerkt kan later de techniek beter begrijpen en 'doorleven'.